

**AĞUSTOS 2014 TARİH BASKILI  
HUKUK TARİHİ  
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ**

**1- Ünite 4, Sayfa 86, son paragraf aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

Ebû Hanîfe, mezhebini şöyle açıklamıştır: “Önce Kur’an’da arıyorum. Bulamazsam, sünnette arıyorum. Yine bulamazsam, sahâbenin icmalarına bakıyorum. Burada da bulamazsam, ihtilaf ettiklerinden birini tercih ediyorum. Bunu da bulamazsam, kıyas yapıyorum. Tâbiînin görüşlerine (kavl) tâbi olmuyorum. Çünkü onlar da bizim gibidir”. Ebû Hanîfe, haber-i vâhid denilen ve her nesilde tek kişinin bildirdiği hadîsleri muayyen şartlarla delil alır; istihsana çok(zaruret, örf ve maslahat, yani ammenin menfaati sebebiyle, umumi prensipten ayrılıp, istisnai bir kaideyi benimseye) yer verir; hile-i şer’iyyeyi câiz görürdü.

**2- Ünite 4, Sayfa 95, ikinci ve üçüncü paragraflar aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

Akdin iki tarafı, konusu ve tarafların birbirine uygun irade beyanı vardır. Akdin sıhhati için yazılı ve şahit huzurunda yapılması gerekmez. Yalnız bir tarafın veya her iki tarafın da icap veya kabul beyanında bulunmayıp, fiyatı belli olan nakdî borcu yerine getirmekle akit tamam olur. Buna götürü akit denir. Semen, kıymetten düşerse veya geçmez olursa, pazarlık zamanındaki kıymeti verilir. Semen, taksit miktar ve zamanı belli olmak şartıyla veresiye olabilir. İslâm hukukunda mukayada (trampa) yapmak veya metal ve kâğıt para kullanmak sahih olmakla beraber, altın ve gümüş hakikî paradır. Fiyat ihtilaflarında buna itibar edilir. Yani 10 altın kıymetinde kâğıt parayla veresiye borçlanan kimse, ödeme zamanında 10 altın kıymetinde kâğıt para ödemekle mükelleftir. Bu, enflasyona karşı mağduriyeti önleyen bir hükümdür.

Hanbelîler dışındaki mezhepler akdin şarta bağlanması hususunda çekingen davranır. Akdin sıhhati, tarafların bir fiiline bağlanabilir (takyidî şart). Bu da mülâyim, lağv veya müfsid olabilir. Akitte muhayyerlik şartı koşmak caizdir. Müşterinin başkasına satmaması gibi, akdin gerektirmediği, fakat taraflardan birisine faydası olmayan şart lağvıdır, ama akde zarar vermez. Bir ay kullanmak müddetiyle arabasını satmak gibi taraflardan birisine faydalı olan şart müfsiddir, akdi de bozar. Hanbelîlerde şart sahası geniştir. Akit muteber olarak kurulursa semene mahsup edilmek, akit bozulursa karşı tarafta kalmak şartıyla kaparo, pey ve pişmanlık akçesi (urbûn) verilmesi de bu mezhepte caizdir.

**3- Ünite 8, Sayfa 194, devam eden maddeler aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.**

- ‘İmza’ya ilişkin hükümler yeniden düzenlenmiş, güvenli elektronik imzanın da el yazısıyla atılmış imzanın bütün hukukî sonuçlarını doğuracağı kabul edilmiştir.
- Genel İşlem Koşulları ayrıntılı şekilde düzenlenmiştir. Böylelikle, özellikle bankaların, sigorta şirketlerinin, seyahat ve taşıma işletmelerinin tarafı olduğu sözleşmelerin zayıf tarafını oluşturan kişilerin istismar edilmesinin engellenmesi istenmiştir.
- Sorumluluk sebeplerinin yarışması konusunda yeni bir düzenleme yapılarak, bir kişinin sorumluluğunun birden çok hukukî sebebe dayandırılabilmesi durumunda, hâkimin, kanunda aksine bir hüküm yoksa, zarar görene en iyi giderim olanağı sağlayan sorumluluk sebebine göre karar vermesi öngörülmüştür.
- Kira sözleşmeleri bakımından kapsamlı ve eski kanundan farklı bir düzenlemeye gidilmiştir. 6570 sayılı Gayrimenkul Kiraları Hakkında Kanun’un kiracıyı koruyucu anlayışı Türk Borçlar Kanunu’na da taşınmıştır. Bu taşıma bugünün anlam ve ihtiyaçlarını nazara alarak gerçekleştirilmiştir. Örneğin, uygulamada depozito olarak anılan hukukî ilişki, kiracı ve kiraya verenin karşılıklı çıkarları gözetilerek, Kanun’un 342. maddesinde “Kiracının Güvence Vermesi” şeklinde bir düzenlemeye bağlanmıştır.
- Hizmet sözleşmelerine ilişkin bir kısım yeni hüküm getirilmiştir. Bugünün çalışma hayatının gerekleri nazara alınarak taraflar arasındaki hukukî ilişki şekillendirilmiştir.
- Kefalet sözleşmesi, kapsamlı ve kefilî koruyucu şekilde düzenlemiştir.

**4- Ünite 8, Sayfa 194, üçüncü paragrafta geçen “..... deniz ticareti .....”; “..... deniz ticareti hukuku .....” olarak düzeltilmiştir.**

- 5- Ünite 8, Sayfa 194, Sıra Sizde 5, “2001-2018 yılları arasında yenilenen temel kanunları sayınız. Yeni Hukuk Muhakemeleri Kanununun getirdiği yeniliklere örnek veriniz.” şeklinde düzenlenmiştir.
- 6- Ünite 8, Sayfa 194, birinci başlık sonrası ilk paragraftaki kaynak, “ ... (Teziç, s. 8, 2005).” yerine “(Teziç, 22.bası, 2018).” olarak düzeltilmiştir.
- 7- Ünite 8, Sayfa 194, birinci başlık sonrası ikinci paragraf “Avrupa Birliği’ne uyum çerçevesinde sadece yasal değişiklikler değil, 1982 Anayasası bakımından da reform niteliğinde 1995, 2001, 2002, 2004, 2005, 2007, 2010 ve 2017 yıllarında bir kısım değişikliklere gidilmiştir.” şeklinde düzenlenmiştir.
- 8- Ünite 8, Sayfa 195, sondan ikinci madde, “Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dâhil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanacağı hükmü getirilmiştir (Ayrıca bkz. aşağıda e’deki 2017 değişiklikleri) (Anayasa, 96. md.)” şeklinde düzenlenmiştir.
- 9- Ünite 8, Sayfa 196 da devamı olan maddenin sonuna, “.... (ayrıca bkz. aşağıda e’deki 2017 değişiklikleri) (Anayasa, m. 101).” cümlesi eklenmiştir.
- 10- Ünite 8, Sayfa 196, “d- 2010 Değişiklikleri: 5982 sayılı Kanun ....”; “d- 2010 Değişiklikleri: 5982 sayılı yasa ....” olarak düzeltilmiştir.

11- Ünite 8, Sayfa 196, maddelerin sonuna aşağıdaki metinler eklenmiştir.

**e- 2017 Değişiklikleri:** 6771 sayılı yasa, kapsamlı değişiklikler getirmiştir. 6771 sayılı yasa, 21.01.2017 tarihinde T.B.M.M.’de kabul edildikten sonra referanduma gidildi. 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandumda anayasa değişikliği kabul edilmiştir. Yapılan değişikliklere şu örnekler verilebilecektir:

- “Yürütme yetkisi ve görevi, Cumhurbaşkanı tarafından, Anayasaya ve kanunlara uygun olarak kullanılır” denilerek, yürütme görev ve yetkisi, tamamen Cumhurbaşkanına verilmiştir (**Anayasa, m. 8**).
- Anayasanın yargı yetkisini düzenleyen 9. maddesine, yargı yetkisinin bağımsızlığının yanına tarafsızlığı da eklenmiştir (**Anayasa, m. 9**).
- Sıkıyönetim hali temel hak ve özgürlüklerinin kullanılmasının durdurulması sebebi olmaktan çıkartılmıştır (**Anayasa, m. 15**).
- Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin 550 olan milletvekili sayısı 600’e çıkarılmıştır (**Anayasa, m. 75**).
- Milletvekili seçilme yaşı 25’ten 18’e indirilmiş; askerlik yapmış olmak şartı kaldırılarak askerlikle ilişkisi olmamak şartı getirilmiştir (**Anayasa, m. 76**).
- T.B.M.M. seçimlerinin süresi dört yıldan beş yıla çıkarılmıştır ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri ile aynı günde yapılması öngörülmüştür (**Anayasa, m. 77**).
- T.B.M.M.’nin bilgi edinme ve denetleme yollarından gensoru ve sözlü soru yolu kaldırılmıştır (**Anayasa, m. 98**).
- Cumhurbaşkanının görev ve yetkilerinde kapsamlı değişiklikler yapılmıştır. Cumhurbaşkanına Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çıkarma yetkisi verilmiştir (**Anayasa, m. 104**).
- Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu bütün suçları içine alacak şekilde genişletildi (**Anayasa, m. 105**).
- Devlet Denetleme Kurulu’nun işleyişi, üyelerinin görev süresi ve diğer özlük işlerinin Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile düzenleneceği öngörülmüştür (**Anayasa, m. 108**).
- Meclise ve Cumhurbaşkanına karşılıklı olarak seçimleri yenileme yetkisi tanınmıştır (**Anayasa, m. 116**).
- Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı, Bakanlar Kurulu kaldırdığı için, Cumhurbaşkanının sorumlu olması öngörülmüştür (**Anayasa, m. 117**).

- Anayasa Mahkemesi üye sayısı 17'den 15'e düşürüldü. 15 üyeden 12'sinin Cumhurbaşkanı, 3'ünün TBMM tarafından seçilmesi öngörüldü (**Anayasa, m. 146**).
- Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısında değişikliğe gidildi. İsminden "Yüksek" ibaresi çıkarıldı ve kurulun ismi Hakimler ve Savcılar Kurulu şeklini aldı. Kurulun üye sayısı 22'den 13'e düşürüldü. (**Anayasa, m. 159**).

- 12- Ünite 8, Sayfa 197, Amaç 2, açıklama yazısında geçen cümlede, ".... (1926, İktibas: İsviçre Medenî Kanunu), yerine "(1926, İktibas: İsviçre Medenî Kanununun Fransızca metni)" şeklinde düzeltilmiştir.
- 13- Ünite 8, Sayfa 197, Amaç 4, "2001-2018 yılları arasında yenilenen temel kanunlar ve getirilen yenilikler doğrultusunda gerçekleştirilen anayasal değişiklikleri ve reformları değerlendirmek";  
ve açıklama yazısında, "Yenilenen Temel Kanunlar (2001-2018) ....." şeklinde düzeltilmiştir.
- 14- Ünite 8, Sayfa 198, 7. Soru, "Aşağıdaki kanunlardan hangisi 2001-2018 yılları arasında tamamen yenilenen temel kanunlarımızdan değildir?" şeklinde düzeltilmiştir.
- 15- Ünite 8, Sayfa 198, 8. Soru, c şıkkı, "Memurlar ve diğer kamu görevlilerine, toplu sözleşme yapma hakkı tanınmıştır." şeklinde düzeltilmiştir.
- 16- Ünite 8, Sayfa 199, 9. Soru, d şıkkı, "Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısı ve işleyişi değişmiştir." yerine "Hakimler ve Savcılar Kurulu'nun yapısı ve işleyişi değişmiştir." şeklinde düzeltilmiştir.
- 17- Ünite 8, Sayfa 199, 10. Soru, a şıkkı, "5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu ile birlikte ceza kanunlarını bilmemenin mazeret sayılabileceği düzenlenmiştir." yerine, "5237 sayılı yeni Türk Ceza Kanunu ile birlikte ceza yasalarını bilmemenin mazeret sayılabileceği düzenlenmiştir." şeklinde düzeltilmiştir.